

Sygn. akt IV KK 146/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 maja 2018 r.,
w sprawie **T. Z.**,
skazanego z art. 54 § 1 k.k.s. i in.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt IV Ka [...],
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.
z dnia 1 grudnia 2016 r., sygn. akt IX K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 1 grudnia 2016 r., sygn. akt IX K [...] T. Z. został uznany za winnego tego, że w okresie od listopada 2009 r. do 24 marca 2010 r. w K. będąc prezesem firmy „S.” Sp. z o.o. z siedzibą w K., działając w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności uchylał się od opodatkowania:

- poprzez nieujawnienie właściwemu organowi, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w K., przedmiotu i podstawy opodatkowania wyrobów akcyzowych w postaci 179.410 litrów oleju napędowego grzewczego z tytułu ich sprzedaży w miesiącu listopadzie

2009 r., podlegającego opodatkowaniu zgodnie z art. 8 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, oraz niezłożenie deklaracji podatkowej dla podatku akcyzowego według ustalonego wzoru i nieuiszczenie podatku akcyzowego zgodnie z art.21 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym,

- poprzez nieujawnienie właściwemu organowi, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego K., przedmiotu i podstawy opodatkowania wyrobów akcyzowych w postaci 240 litrów oleju grzewczego E. z tytułu ich sprzedaży w miesiącu lutym 2010 r., podlegającego opodatkowaniu zgodnie z art. 8 ust.2 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, oraz niezłożenie deklaracji podatkowej dla podatku akcyzowego według ustalonego wzoru i nie uiszczenie podatku akcyzowego zgodnie z art.21 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym oraz wyrobów akcyzowych w postaci 49.628 litrów oleju smarowego o kodzie [...] z tytułu posiadania wyrobów, od których nie została udokumentowana zapłata podatku akcyzowego w miesiącu lutym 2010 r., podlegającego opodatkowaniu zgodnie z art. 8 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym oraz niezłożenie deklaracji podatkowej dla podatku akcyzowego według ustalonego wzoru i nieuiszczenie podatku akcyzowego zgodnie z art.21 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym,

- poprzez nieujawnienie w okresie od 12.01.2010 r. do 24.03.2010 r. właściwemu organowi, tj. Naczelnikowi Urzędu Celnego w K., przedmiotu i podstawy opodatkowania wyrobów akcyzowych nabytych wewnątrzwspólnotowo w postaci: 191.591 litrów oleju smarowego T., 68.349 litrów oleju smarowego R. i 29.201 litrów oleju smarowego M. podlegającego opodatkowaniu zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 4 oraz niezłożenie deklaracji podatkowej dla podatku akcyzowego według ustalonego wzoru i nieuiszczenie podatku akcyzowego zgodnie z art. 78 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11 z późn. zm.), czym naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w łącznej kwocie 685.388.00 zł, tj. przestępstwa skarbowego z art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s., za które wymierzona mu została kara 2 lat pozbawienia wolności i kara 400 dziennych grzywny po 100 zł każda; na podstawie

art. 33 § 1 k.k.s. orzeczony został środek karny w postaci przepadku korzyści majątkowej w kwocie 685.388 zł; na mocy art. 31 § 1 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 1 i 3 k.k.s. orzeczono w przedmiocie dowodów rzeczowych; orzeczono nadto w przedmiocie kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, podnosząc w niej zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych (art. 438 pkt 3 k.p.k.) oraz niewspółmiernej surowości orzeczonej wobec oskarżonego kary, wnosząc o uniewinnienie T. Z. od zarzutu popełnienia przypisanego mu przestępstwa skarbowego, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez, złagodzenie orzeczonej kary, uchylenie orzeczenia w przedmiocie środka karnego.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt IV Ka [...], zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że z podstawy skazania wyeliminowany został przepis art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s., a z podstawy wymiaru kary art. 38 § 1 pkt 3 k.k.s. oraz kara została obniżona do wysokości roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a kara grzywny obniżona do 350 stawek dziennych; uchylone zostało orzeczenie o środku karnym; skorygowane rozstrzygnięcie co do kwoty zasądzonych od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatków; w pozostałym zakresie wyrok został utrzymany w mocy i orzeczono w przedmiocie kosztów sądowych.

Kasację od tego orzeczenia wywiódł obrońca skazanego, zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego w postaci art. 433 § 2 w zw. z art. 4, art. 7 i 5 § 2 k.p.k. poprzez nieuprawnione zaakceptowanie przez Sąd odwoławczy rozważań Sądu I instancji w zakresie przeprowadzonej oceny dowodów, której można przypisać przymiot dowolnej, nacechowanej brakiem obiektywizmu oraz dokonanej wyłącznie na niekorzyść T. Z. w sytuacji, w której prawidłowo, kompleksowo oraz zgodnie z gwarancyjnymi przepisami procedury karnej przeprowadzona w tym zakresie kontrola instancyjna winna przemawiać za zajęciem stanowiska, wedle którego T. Z. nie sposób w świetle norm prawa materialnego przypisać realizacji znamion przestępstwa,

2. „ewentualnie, na wypadek nie uwzględnienia opisanego wyżej zarzutu” naruszenie prawa materialnego w postaci art. 54 § 1 k.k.s. poprzez nieuprawnione zaakceptowanie przez Sąd odwoławczy rozważań Sądu pierwszej instancji w

zakresie wyczerpania przez T. Z. znamion strony podmiotowej przepisu art. 54 § 1 k.k.s. – podczas gdy w świetle poczynionych przez Sąd drugiej instancji (w ślad za Sądem pierwszej instancji) ustaleń faktycznych oraz braku możliwości pełnej weryfikacji przez organy procesowe prezentowanej przez oskarżonego linii obrony, pogląd o działaniu T. Z. z zamiarem bezpośrednim kierunkowym nie znajdował w sprawie dostatecznego uzasadnienia.

Podnosząc powyższe zarzuty Autor kasacji wniósł o „uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu II instancji oraz uniewinnienie skazanego T. Z. wobec Jego oczywiście niesłusznego skazania”, ewentualnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator zawnioskował o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Należało podzielić zapatrywania wyrażone w odpowiedzi na kasację co do jej oczywistej bezzasadności. Przy niewystąpieniu okoliczności obligujących do wyjścia poza granice zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 536 k.p.k.) podlegała ona oddaleniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący sformułował dwa zarzuty. Pierwszy dotyczący wadliwej kontroli instancyjnej podnoszonego apelacyjnie błędu w ustaleniach faktycznych, który doprowadzić miał do niezasadnego uznania, że skazany T. Z. zrealizował wszystkie znamiona przypisanego mu przestępstwa skarbowego, w szczególności w zakresie strony podmiotowej. Drugi wskazujący na naruszenie prawa materialnego, tj. art. 54 § 1 k.k.s. Z uzasadnienia tych zarzutów wynika jasno, że w obu przypadkach poddane kontestacji zostało stanowisko Sądu odwoławczego, akceptujące poczynione przez Sąd *meriti* ustalenia faktyczne lub wprost same te ustalenia. obrońca skazanego wskazywał np., że „zasadnym pozostaje zwrócenie uwagi na podobnie bezzasadne stanowisko Sądu Okręgowego w zakresie aprobaty poglądu Sądu Rejonowego, wedle którego T. Z. swoim zachowaniem miał wyczerpać znamiona strony podmiotowej występkę skarbowego z art. 54 § 1 k.k.s.”, czy, że „wszystkie te łącznie zebrane i rozsądnie ocenione okoliczności nie pozwalały na wykluczenie tezy, wedle której oskarżony działał tu bądź w sposób nieumyślny

(zawierając faktycznie zarządzającemu spółką S. F.) lub – co najwyżej – z zamiarem ewentualnym”, co już w tych fragmentach obrazowało rzeczywiste intencje skarżącego. Obrza art. 54 § 1 k.k.s. mogłaby skutecznie zostać podniesiona jedynie w sytuacji wadliwej subsumpcji prawnej działania skazanego przy niekwestionowanych ustaleniach faktycznych, nie zaś – *jak in concreto* – przy kwestionowaniu oceny dowodów i jej wyniku. Już choćby z powyższe jasno obrazuje, że o takim naruszeniu mowy być nie mogło, a intencją skarżącego była dalsza, niedopuszczalna na etapie postępowania kasacyjnego (art. 519, 523 § 1 k.p.k.), polemika z owymi ustaleniami, co determinowało wskazaną powyżej ocenę kasacji.

Trudno również zgodzić się z zarzutem naruszenia przez Sąd *ad quem* art. 433 § 2 k.p.k. Lektura uzasadnienia dobitnie przekonywała, że żadne podnoszone apelacyjnie kwestie nie pozostały poza zakresem kontroli odwoławczej. W sposób obszerny i logiczny Sąd ten zaprezentował cały szereg znajdujących oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym argumentów wykluczających twierdzenie, iżby wpływ skazanego jako prezesa spółki S. na jej działanie pozostawał jedynie „iluzoryczny” i „tytułarny” (k. 1240-1245). W ich kontekście, nawet przy uwzględnieniu akcentowanego przez obronę faktu nieprzeprowadzenia dowodu z zeznań funkcjonującego również w strukturach spółki S. F., absolutnie dowolnym pozostawało twierdzenie o wystąpieniu w materiale dowodowym „luk” mających implikować wątpliwości w zakresie rzeczywistej roli skazanego, o których mowa w art. 5 § 2 k.p.k.

Dodać należało, że argumentacja kasacyjna, choć zaprezentowana w celu wykazania zaadaptowanych pod kątem rygorów nadzwyczajnego środka zaskarżenia zarzutów, została powtórzona za apelacją, w której stanowiła podstawę do sformułowania zarzutu naruszenia art. 438 pkt 3 k.p.k. (błąd w ustaleniach faktycznych). Dublowanie tych *nota bene* czysto polemicznych zapatrywań w zakresie oceny materiału dowodowego, w sytuacji, w której Sąd odwoławczy nie dopuścił się na tym polu żadnych naruszeń w zakresie rzetelności i wnikliwości przeprowadzonej kontroli – z uwagi na ograniczenia wynikające z art. 519 oraz 523 § 1 k.p.k. - wykraczało poza dopuszczalne ramy kasacji.

Kierując się zaprezentowanymi powyżej motywami, Sąd Najwyższy uznał, że wystąpiły podstawy do rozpoznania kasacji w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z brzmieniem art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a skazany został obciążony kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.